

Archeologienota: Het archeologisch bureauonderzoek aan de Steenweg te Herk-de-Stad

Annelies De Raymaeker
Caroline Dockx

Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker OE/ERK/Archeoloog/2016/00148; Studiebureau Archeologie bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Herk-de-Stad, Steenweg (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x=208657, y=182203 punt 2: x=208751, y=182358 Herk-de-Stad, Afd. 4, Sectie B, percelen 20L, 22E en 22M (fig. 1.3)
Periode uitvoering:	21 – 31 maart 2017
Relevante termen:	Bureauonderzoek Kempen, buiten archeologisch gebied
Verstoorde zones:	Op het projectgebied staat momenteel een grote loods met bijhorende parking en een woning aan de straatkant (fig. 1.4).

2.2 Gemotiveerd advies

Het projectgebied bevindt zich ten oosten van de huidige kern van Herk-de-Stad. Het maakt deel uit van een regio waar in het verleden zeer weinig tot geen archeologische vondsten werden aangetroffen en archeologische (voor)onderzoeken werden uitgevoerd. Dit is vermoedelijk grotendeels ten gevolge van het ontbreken aan grootschalige archeologische inventarisaties. De weinige archeologische vondsten wijzen op een menselijke aanwezigheid in de omgeving vanaf de steentijd.

Landschappelijk en bodemkundig gezien, ligt het projectgebied op een interessante locatie. Bodemkundig situeert het projectgebied zich op de bodems Sdm, Scm en OB. Bodems met profielontwikkeling –m (dikke antropogene humus A-horizont) kunnen niet in alle gevallen worden gelijkgesteld met een plaggendek. De A ontstaan namelijk niet altijd uit ophoging, maar resulteert mogelijk uit het diepspitten met intentie de podzol te doorbreken en zo de uitgeloopte mineralen terug in de A te brengen. Topografisch gezien ligt het terrein op een hoger gelegen deel in het landschap (op de top van een heuvel), wat een gunstige locatie is voor menselijke aanwezigheid in het verleden.

Op het historisch kaartmateriaal is te zien dat het projectgebied lange tijd onbebouwd was en als landbouwgrond gebruikt werd. Pas op de luchtfoto van 1971 is er voor het eerst een gebouw te zien op het terrein en neemt ook de bebouwing in de omgeving van het projectgebied sterk toe.

Op basis van de bodemkundige en landschappelijke ligging, kan er een verwachting geformuleerd worden voor archeologische sites vanaf de steentijd tot en met de volle middeleeuwen. Het projectgebied ligt op een hoger gelegen deel in het landschap in de nabijheid van water. Indien de aanwezigheid van een plaggendek met daaronder een podzolbodem kan worden bevestigd, impliceert dit een betere bewaringstoestand van een eventueel aanwezige prehistorische artefactensite. De verwachting vanaf de late middeleeuwen is eerder laag aangezien een

openvolging van historisch kaartmateriaal geen gebouwen of bewoning situering in en rond het projectgebied.

Momenteel bevindt er zich op het terrein een grote loods achteraan op het projectgebied en vooraan nog een woning. Het overige gedeelte van het projectgebied is in gebruik als parking. Enkel het oostelijke deel van het projectgebied is momenteel in gebruik als grasland. Het gebouw en de loods die er nu staan zullen worden verwijderd. Op nagenoeg dezelfde locatie als de huidige loods komt een nieuwe loods. Daarrond wordt een nieuwe parking aangelegd. Er kan echter worden aangetoond dat de geplande werken nauwelijks een bijkomende verstoring van de bodemopbouw betekenen. Bovendien wordt de aanwezigheid van een dik antropogeen pakket gekarteerd binnen het projectgebied, wat ervoor kan zorgen dat door onder andere de omgevingswerken het archeologisch vlak niet wordt geraakt.

Ondanks de zeer interessante locatie van het projectgebied, kan besloten worden dat, gezien de mogelijk eerder beperkte 'nieuwe' verstoringen van het bodemarchief door de geplande werken (zowel in oppervlakte als in diepte), de kenniswinst van een mogelijke archeologisch ingreep zeer gering is. Op basis van het tot nu toe uitgevoerde vooronderzoek – bestaande uit een bureauonderzoek – kan aangetoond worden dat de geplande werken zich voornamelijk situeren in een zone waar op dit moment al een loods staat. Ook de geplande omgevingswerken (aanleg van groenzones en parking) gaan nauwelijks een bijkomende verstoring van het bodemarchief veroorzaken.

Fig. 2.1: Syntheseplan met aanduiding van de zone waarvoor geen verder onderzoek wordt geadviseerd.

2.3 Programma van maatregelen

Aangezien er geen vervolgonderzoek wordt geadviseerd, dient er geen programma van maatregelen te worden opgesteld.